

Obsah

Úvodní slovo

11

I. část

Základní škola a její doporučené kurikulum prevence
(Michal Miovský, Lenka Skácelová, Lenka Čablová,
Jana Zapletalová, Michaela Veselá)

1	Minimální preventivní program základní školy: struktura a pojetí	17
2	Postup při zpracování minimálního preventivního programu	24
2.1	Charakteristika školy a její vnitřní zdroje	25
2.2	Vnější zdroje školy pro tvorbu MPP	27
2.3	Stanovení cílů MPP školy	27
2.4	Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny	28
2.5	Dokumentace a další součásti MPP	30
2.6	Monitoring a evaluace	33
3	Pravidla pro vytvoření „bezpečné školy“	36
3.1	Ukotvení bezpečnostních pravidel v dokumentech školy	37
3.2	Systém časného varování	43
3.3	Školní poradenské služby	45
4	Dovednosti pro život	47
4.1	Dovednosti sebeovlinění	49
4.2	Sociální dovednosti	51

5	Návrh obsahu MPP pro jednotlivé formy rizikového chování a věkové skupiny dětí ZŠ	53
5.1	Záškoláctví	55
5.2	Šikana a extrémní projevy agrese	57
5.3	Rizikové sporty a doprava	60
5.4	Prevence projevů rasismu a xenofobie	64
5.5	Prevence rizik spojených s působením sekt a členství v nich	66
5.6	Prevence sexuálně rizikového chování	68
5.7	Prevence v adiktologii	71
5.8	Prevence poruch příjmu potravy	74
5.9	Prevence týrání, zneužívání a zanedbávání dětí	77
6	Obecná doporučení k MPP	80

II. část
Příklady dobré praxe všeobecné školské prevence

7	Programy nespecifické prevence rizikového chování	83
7.1	Program Škola podporující zdraví (Marie Nejedlá)	85
8	Programy zlepšující / kultivující dovednosti pro život	97
8.1	Pohádková školička (Pavlína Kolářová)	98
8.2	Metodika osobního rozvoje (Lenka Skácelová, Lenka Macková, Anna Aujezká)	109
8.3	Řešení problémového chování na 2. stupni ZŠ (Iva Burešová)	115
8.4	Třída – to je malé království (Anna Aujezká)	124
8.5	Relaxační cvičení s prvky jógy pro děti a jejich rodiče (Kristýna Hrichová)	132
8.6	Metodika rozvoje sociálních dovedností dětí v rámci prevence rizikového chování Kočičí zahrada (Lenka Skácelová, Tereza Kaufová, Markéta Jírová Exnerová)	143

Obsah

9	Programy specifické všeobecné prevence rizikového chování	158
9.1	Metodika prevence užívání návykových látek Unplugged (Miroslav Charvát, Lucie Jurystová, Roman Gabrhelík)	160
9.2	Minimalizace šikany (Jana Udatná)	170
9.3	(Ne)tolerantně to jde nejlíp! (Kateřina Melánová)	181
9.4	Normální je nekouřit (Kateřina Melánová)	193
9.5	Peer program (Lenka Skácelová, Lenka Macková)	203
9.6	Program cílené prevence v dopravě a prevence kriminality na základních školách (Petrá Kubišová)	211
9.7	Jak můžu pomoci já a jak pomáhají jiní (Helena Fialová)	223
9.8	Kluci a holky – Dva jiné světy (Helena Fialová)	233
9.9	Partnerské vztahy a sex (Helena Fialová)	244
9.10	Primárně preventivní program Hrou proti AIDS (Marie Nejedlá)	256
9.11	Jak se (ne)stát závislákem (Marie Nejedlá)	265
9.12	Metodika programu Divadlo Forum podle Augusta Boala (Jitka Škarohlídová, Markéta Rodryčová, Eva Červenková)	277
9.13	Metodika programu Prevence šikany, kyberšikany a minimalizace rizik pohybu ve virtuálním světě (Jitka Škarohlídová, Markéta Rodryčová, Eva Červenková)	287
9.14	Prachy & krachy: možnosti primární prevence v oblasti finanční gramotnosti (Kateřina Zaplatilová)	298
10.	Programy všeobecné prevence pro rodiče	308
10.1	Kurz efektivního rodičovství krok za krokem (Eliška Vondráčková)	310

III. část
Příklady dobré praxe selektivní a indikované školské prevence

11. Příklady programů selektivní a indikované prevence	321
11.1 Multisystémový model dětské skupinové psychoterapie, model indikované a selektivní primární prevence – skupiny pro děti ze ZŠ s problémovým chováním a jejich rodiče (Veronika Pavlas Martanová)	323
11.2 Statečná srdce (Kateřina Smutná, Kateřina Zaplatilová, Pavol Hašan)	337
11.3 Preventure – metoda indikované primární prevence užívání návykových látek a jiného rizikového chování (Eva Maierová)	345
11.4 Skupina pro děti s adaptačními problémy v třídním kolektivu – Pomelo (Lenka Macková)	356
 <i>Závěr</i>	364
<i>Literatura</i>	367
<i>Žkratky</i>	376
<i>Seznam obrázků</i>	378
<i>Seznam tabulek</i>	379
<i>Věcný rejstřík</i>	381
<i>Jmenný rejstřík</i>	388
<i>Abstrakt</i>	390
<i>Summary</i>	392
<i>Zusammenfassung</i>	394
<i>Résumé</i>	396